

Štruktúra a zloženie účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“

Neoddeliteľnou súčasťou aktivít pri napĺňaní cieľov v oblasti prevencie fajčenia a zanechania fajčenia sú rôzne kampane. V rámci podpory zdravia obyvateľstva súťaže predstavujú jeden z najefektívnejších nástrojov k zmene správania. Medzinárodnú súťaž pre fajčiarov „Quit and Win“ organizuje už od roku 1994 Národný úrad verejného zdravotníctva vo Fínsku v spolupráci so Svetovou zdravotníckou organizáciou. Súťaž na Slovensku prebieha od roku 1996. Hlavným koordinátorom súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ na národnej úrovni je Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v spolupráci s jednotlivými regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva v Slovenskej republike.

Cieľom súťaže „Prestaň a vyhraj“ je motivovať fajčiarov k zmene životného štýlu a podpore nefajčenia u tých, ktorí sa neúspešne pokúšajú prestať užívať tabakové výrobky. Súťaž je vyhlasovaná každé dva roky.

Do súťaže sa mohli prihlásiť vyplnením prihlášky do 30.4.2012 fajčiari, ktorí fajčili rok, dosiahli ku dňu 30.4.2012 vek 18 rokov a zanechali užívanie tabakových výrobkov v čase od 1. mája do 31. mája 2012. Účastník súťaže, ktorý prestal počas trvania súťaže užívať tabakové výrobky získal možnosť byť vyžrebovaný ako výherca jednej z možných cien (regionálna, národná). Prihláška obsahovala identifikačné údaje o fajčiarovi a údaje o jeho fajčení, počet rokov fajčenia, počet pokusov prestať fajčiť, druh a počet cigaretových výrobkov vyfajčených denne.

Regionálne súťaže

Jedenásť regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike realizovalo regionálnu súťaž a to: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Považskej Bystrici, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni. Počet súťažiacich z prislúchajúcich okresov k jednotlivým RÚVZ v SR je uvedený v tab. č.1

Tab. č. 1 Počet účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa RÚVZ v SR a pohlavia

	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
RÚVZ Považská Bystrica	27	13,7	10	6,1	37	10,2
RÚVZ Prievidza	6	3,0	8	4,9	14	3,9
RÚVZ Komárno	0	0,0	0	0,0	0	0,0
RÚVZ Nitra	8	4,1	22	13,4	30	8,3
RÚVZ Martin	2	1,0	2	1,2	4	1,1
RÚVZ Banská Bystrica	9	4,6	7	4,3	16	4,4
RÚVZ Rimavská Sobota	14	7,1	10	6,1	24	6,6
RÚVZ Žiar nad Hronom	3	1,5	0	0,0	3	0,8
RÚVZ Bardejov	6	3,0	0	0,0	6	1,7
RÚVZ Prešov	2	1,0	4	2,4	6	1,7
RÚVZ Stará Ľubovňa	3	1,5	4	2,4	7	1,9
ostatné RÚVZ v SR	117	59,4	97	59,1	214	59,3

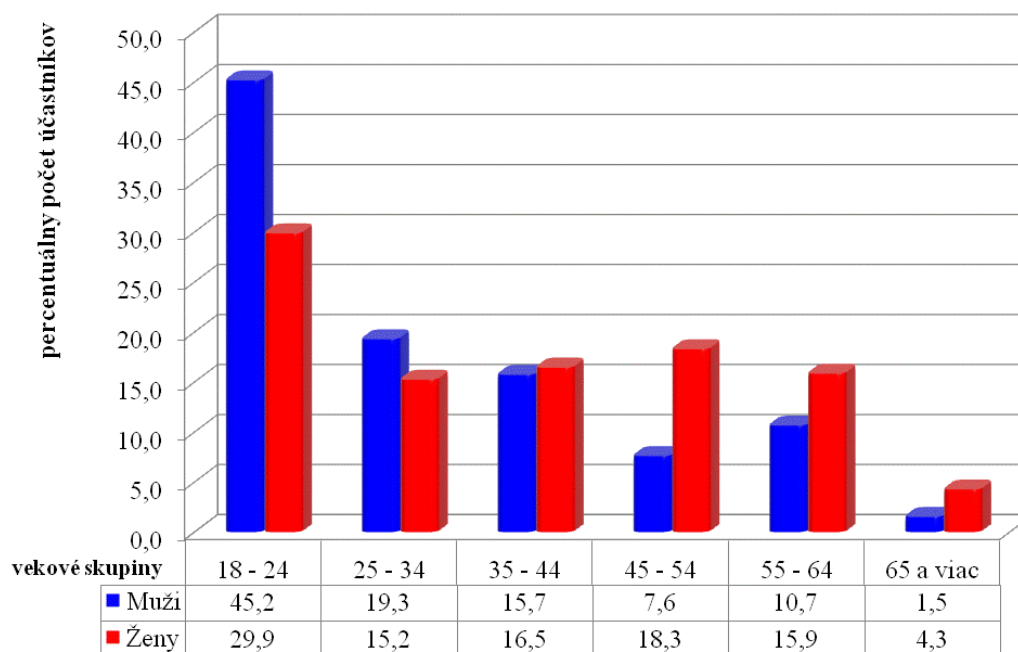
Veková štruktúra účastníkov súťaže

Celkove sa do súťaže prihlásilo 361 účastníkov v tom 197 mužov a 164 žien (54,6 % mužov oproti 45,4 % žien), ktorí splnili podmienky súťaže. Priemerný vek mužov bol 31,8 rokov, najmladší mal 18 rokov a najstarší 74 rokov, u žien bol priemerný vek 37,8 rokov najmladšia účastníčka mala 18 rokov a najstaršia 68 rokov. Najviac u účastníkov súťaže bola zastúpená veková skupina 18 - 24 ročných 38,2 % účastníkov a to u 45,2 % mužov tak aj u 29,9 % žien. U mužov bol i vysoký počet 19 ročných (18,3 % mužov) a 18 ročných (16,2 % mužov). U mužov nasledovala veková skupina 25 - 34 ročných 19,3 % mužov a veková skupina 35 - 45 ročných 15,7 % mužov. U žien nasledovala veková skupina 45 - 54 ročných 18,3 % žien a veková skupina 35 - 44 ročných 16,5 % žien. Presná veková štruktúra je uvedená v tab. č.2.

Tab. č. 2 Počet účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa veku a pohlavia

Vekové skupiny	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
18 - 24	89	45,2	49	29,9	138	38,2
25 - 34	38	19,3	25	15,2	63	17,5
35 - 44	31	15,7	27	16,5	58	16,1
45 - 54	15	7,6	30	18,3	45	12,5
55 - 64	21	10,7	26	15,9	47	13,0
65 a viac	3	1,5	7	4,3	10	2,8
Spolu	197	100,0	164	100,0	361	100,0

Graf č. 1 Percentuálny počet účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa veku a pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

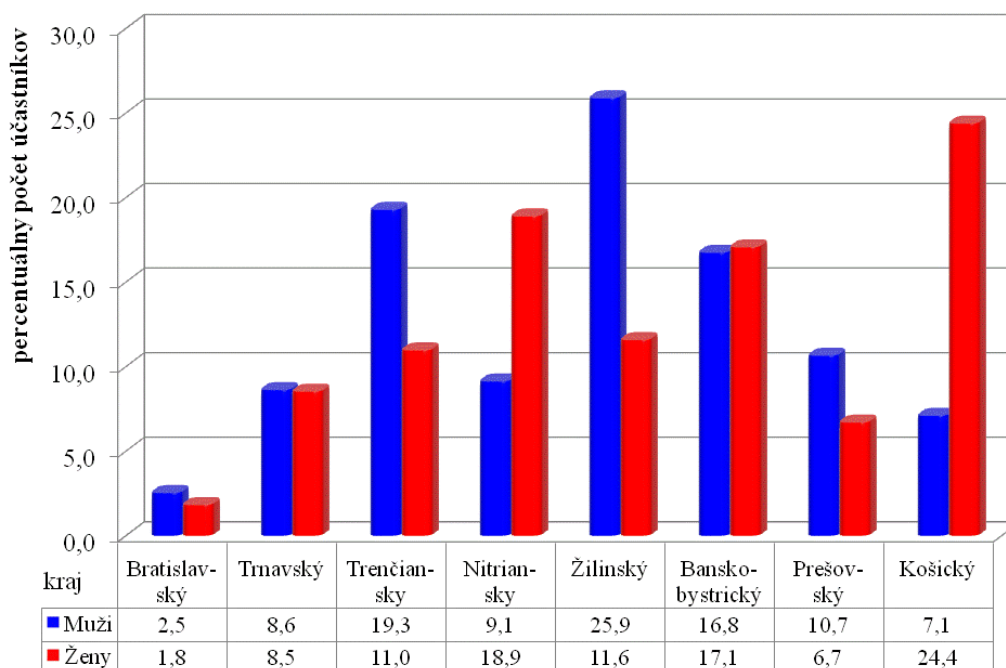
Štruktúra účastníkov súťaže podľa krajov

Pri zastúpení účastníkov súťaže podľa krajov (tab. č.3) sa najviac súťažiacich prihlásilo zo žilinského, banskobystrického a trenčianskeho kraja. U mužov najviac účastníkov súťaže bolo zo žilinského (25,9 % mužov), trenčianskeho (19,3 % mužov) a banskobystrického kraja (16,8 % mužov). U žien ich najviac bolo z košického (24,4 % žien), nitrianskeho (18,9 % žien) a banskobystrického kraja (17,1 % žien).

Tab. č. 3 Počet účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa krajov a pohlavia

	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
Bratislavský	5	2,5	3	1,8	8	2,2
Trnavský	17	8,6	14	8,5	31	8,6
Trenčiansky	38	19,3	18	11,0	56	15,5
Nitriansky	18	9,1	31	18,9	49	13,6
Žilinský	51	25,9	19	11,6	70	19,4
Banskobystrický	33	16,8	28	17,1	61	16,9
Prešovský	21	10,7	11	6,7	32	8,9
Košický	14	7,1	40	24,4	54	15,0
Spolu	197	100,0	164	100,0	361	100,0

Graf č. 2 Percentuálny počet účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa krajov a pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

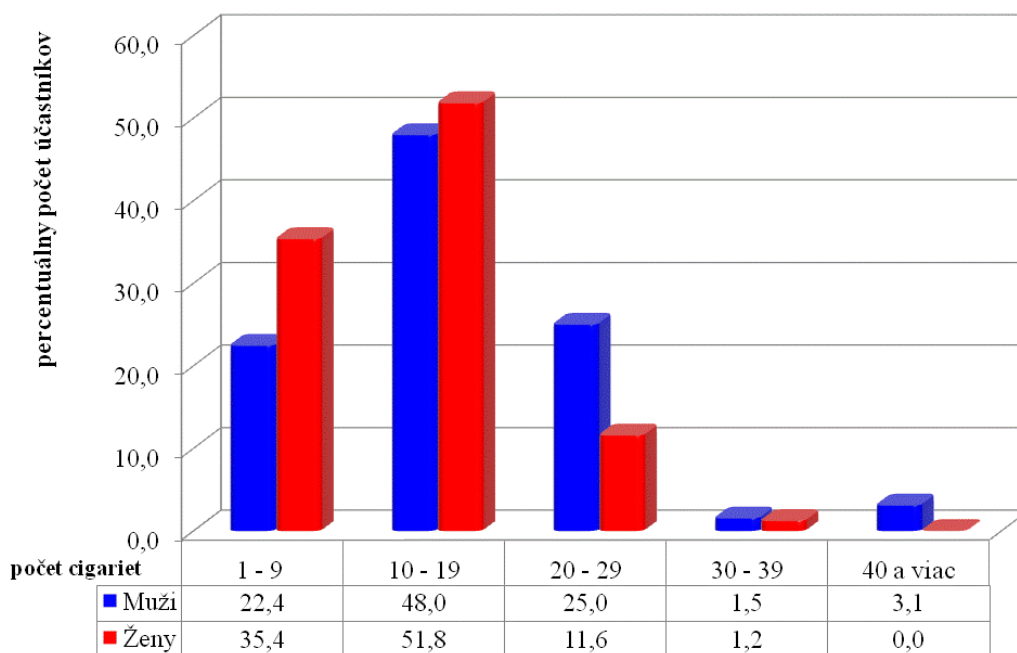
Štruktúra účastníkov súťaže podľa druhu a počtu vyfajčených tabakových výrobkov

Účastníci súťaže fajčili cigarety 99,7 % účastníkov z toho 54,4 % mužov a 45,6 % žien. Cigary a fajky fajčili iba muži a to 2,5 % mužov fajčilo cigary a 1,4 % mužov fajčilo fajky. Priemerný počet denne vyfajčených cigariet bol 12,8 cigariet u mužov to bolo 14,1 cigariet (min 1, max 70) a u žien to bolo 11,3 cigariet (min 1, max 30). Najviac a to takmer polovica 49,7 % účastníkov súťaže fajčilo 10 - 19 cigariet denne ako u 51,8 % žien a u 48,0 % mužov. U mužov 25,0 % účastníkov vyfajčilo denne 20 - 29 cigariet a 22,4 % účastníkov vyfajčilo denne 1 - 9 cigariet. U žien viac ako u mužov 35,4 % účastníkov vyfajčilo denne 1 - 9 cigariet a 11,6 % žien vyfajčilo denne 20 - 29 cigariet, žiadna zo žien nefajčila 40 a viac cigariet denne. Počet cigariet podľa vekových skupín je zobrazený v tab. č. 4

Tab. č. 4 Počet denne vyfajčených cigariet u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

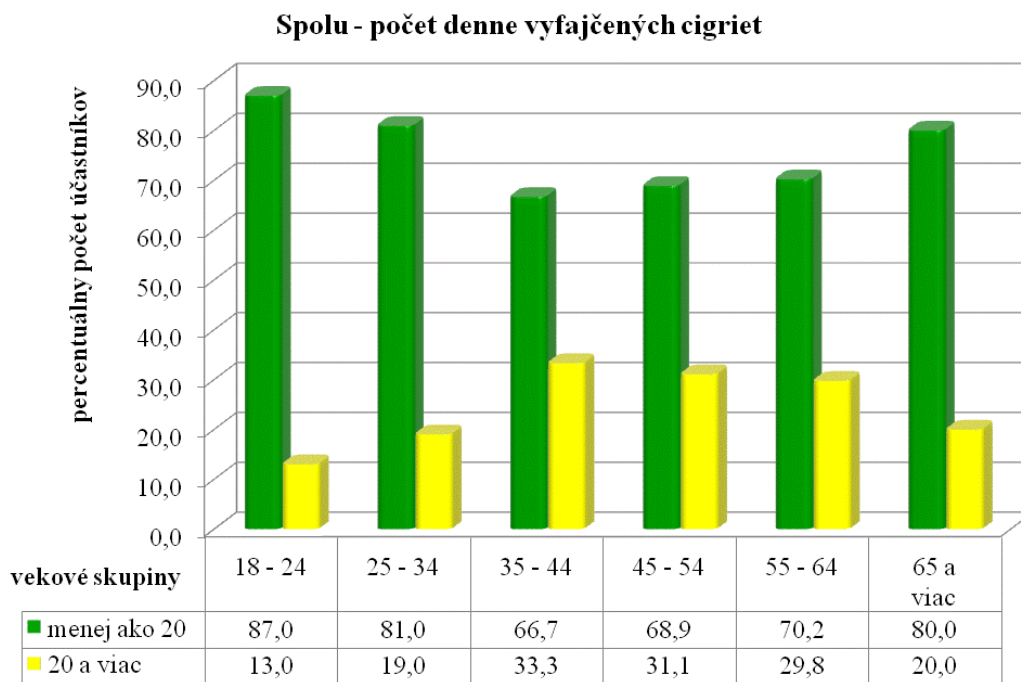
	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
1 - 9	44	22,4	58	35,4	102	28,3
10 - 19	94	48,0	85	51,8	179	49,7
20 - 29	49	25,0	19	11,6	68	18,9
30 - 39	3	1,5	2	1,2	5	1,4
40 a viac	6	3,1	0	0,0	6	1,7
Spolu	196	100,0	164	100,0	360	100,0

Graf č. 3 Počet denne vyfajčených cigariet u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

Graf č. 4 Počet denne vyfajčených cigariet u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa veku

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

Každý piati účastník súťaže vyfajčil denne viac ako 20 cigariet 20,0 % účastníkov, menej ako 20 cigariet denne vyfajčilo 80,0 % účastníkov. U žien menšie percento vyfajčilo viac ako 20 cigariet denne 12,8 % žien oproti 29,6 % mužov, boli to vyššie vekové skupiny a to 65 a viac ročné, 55 - 64 ročné a 45 - 54 ročné ženy. U mužov viac ako 20 cigariet denne vyfajčili vekové skupiny 45 - 54, 35 - 44 a 55 - 64 roční muži.

Tab. č. 5 Počet denne vyfajčených cigariet u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
menej než 20 cigariet	138	70,4	143	87,2	281	78,1
20 a viac cigariet	58	29,6	21	12,8	79	21,9
Spolu	196	100,0	164	100,0	360	100,0

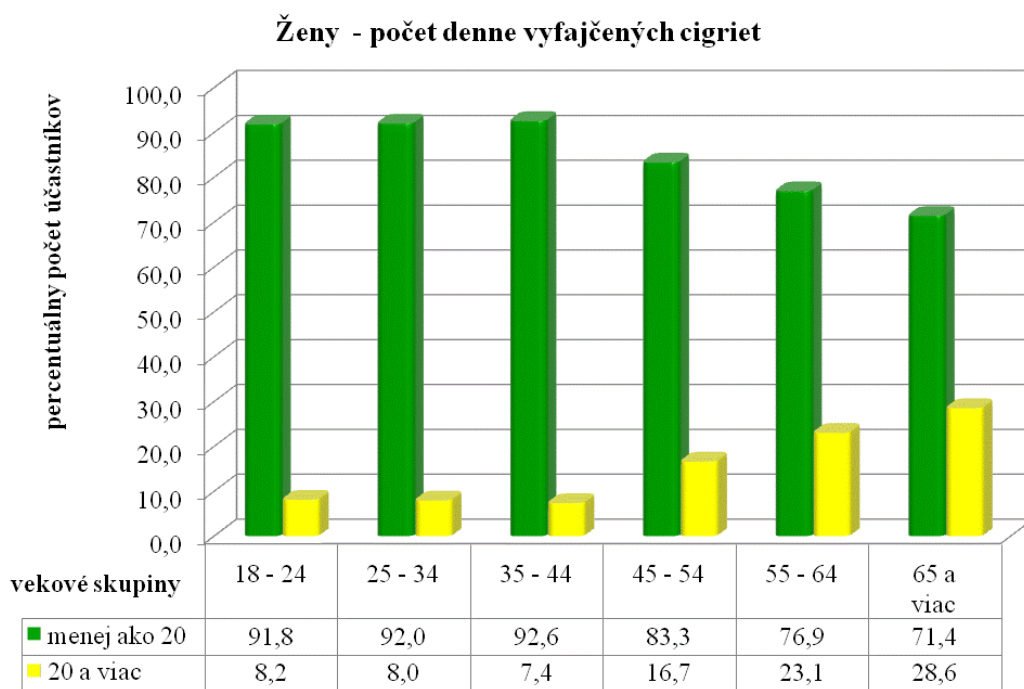
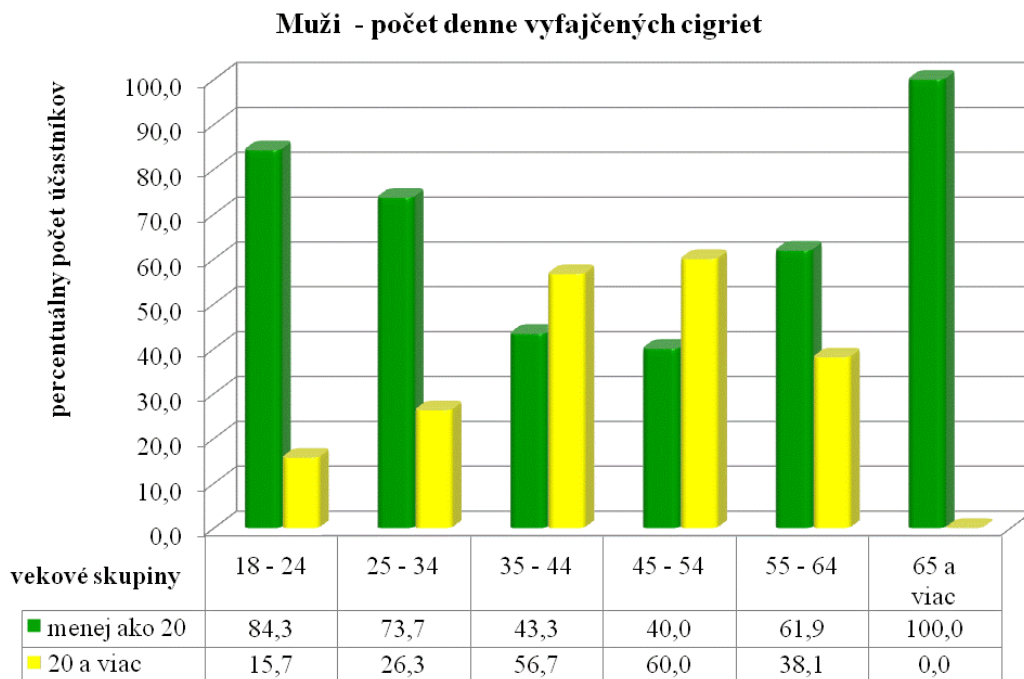
Tab. č. 6 Počet denne vyfajčených cigariet u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa veku a pohlavia

Spolu	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 a viac		Spolu	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
menej než 20 cigariet	120	42,7	51	18,1	38	13,5	31	11,0	33	11,7	8	2,8	281	78,1
20 a viac cigariet	18	22,8	12	15,2	19	24,1	14	17,7	14	17,7	2	2,5	79	21,9
Spolu	138	38,3	63	17,5	57	15,8	45	12,5	47	13,1	10	2,8	360	100,0

Muži	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 a viac		Spolu	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
menej než 20 cigariet	75	84,3	28	73,7	13	43,3	6	40,0	13	61,9	3	100,0	138	70,4
20 a viac cigariet	14	15,7	10	26,3	17	56,7	9	60,0	8	38,1	0	0,0	58	29,6
Spolu	89	100,0	38	100,0	30	100,0	15	100	21	100	3	100	196	100

Ženy	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 a viac		Spolu	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
menej než 20 cigariet	45	91,8	23	92,0	25	92,6	25	83,3	20	76,9	5	71,4	143	87,2
20 a viac cigariet	4	8,2	2	8,0	2	7,4	5	16,7	6	23,1	2	28,6	21	12,8
Spolu	49	100,0	25	100,0	27	100,0	30	100,0	26	100,0	7	100,0	164	100,0

Graf č. 5 Percentuálny počet účastníkov a ich počet denne vyfajčených cigariet súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa veku a pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

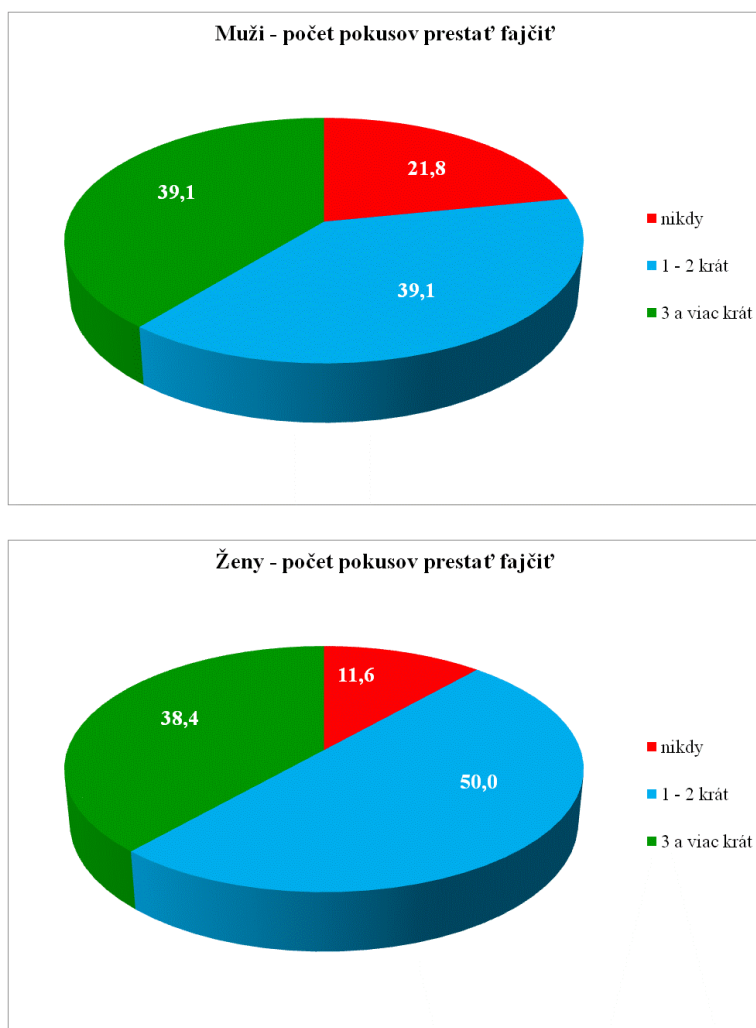
Štruktúra účastníkov súťaže podľa počtu pokusov prestať fajčiť

Účastníci súťaže (tab.č.7) sa najviac 1- 2 krát pokúšali prestať fajčiť 44,0 % účastníkov a to polovica 50,0 % žien oproti iba 39,1 % mužov. 3 a viac krát sa pokúšalo prestať fajčiť 38,8 % účastníkov, takmer rovnako 39,1 % mužov a 38,4 % žien. Nikdy sa nepokúšalo prestať fajčiť 17,2 % účastníkov a to viac 21,8 % mužov a iba 11,6 % žien.

Tab. č. 7 Počet pokusov prestať fajčiť u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
nikdy	43	21,8	19	11,6	62	17,2
1 - 2 krát	77	39,1	82	50,0	159	44,0
3 a viac krát	77	39,1	63	38,4	140	38,8
Spolu	197	100,0	164	100,0	361	100,0

Graf č. 6 Počet pokusov prestať fajčiť u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012

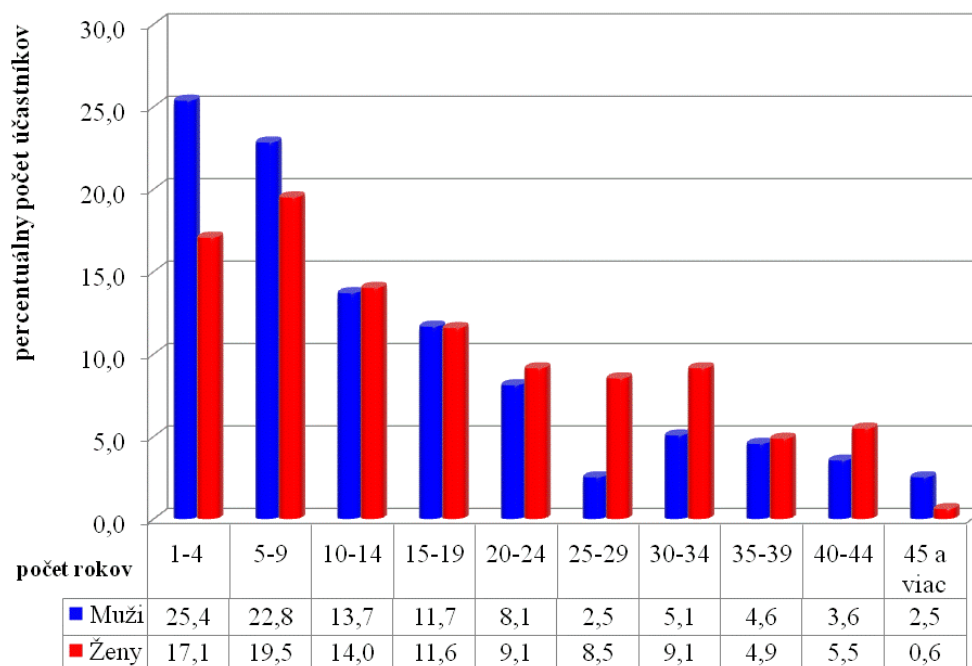
Štruktúra účastníkov súťaže podľa počtu rokov fajčenia

Najviac účastníkov súťaže fajčilo 1 - 4 rokov 21,6 % účastníkov, 5 - 9 rokov fajčilo 21,3 % účastníkov a 10 - 14 rokov fajčilo 13,9 % účastníkov. U mužov bolo poradie 25,4 % mužov fajčilo 1 - 4 roky, 22,8 % mužov fajčilo 5 - 9 rokov a 13,7 % mužov fajčilo 10 - 14 rokov. U žien najviac 19,5 % žien fajčilo 5 - 9 rokov, 17,1 % žien fajčilo 1 - 4 roky a 14,0 % žien fajčilo 10 - 14 rokov.

Tab. č. 8 Počet rokov fajčenia u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

	Muži		Ženy		Spolu	
	N	%	N	%	N	%
1 - 4	50	25,4	28	17,1	78	21,6
5 - 9	45	22,8	32	19,5	77	21,3
10 - 14	27	13,7	23	14,0	50	13,9
15 - 19	23	11,7	19	11,6	42	11,6
20 - 24	16	8,1	15	9,1	31	8,6
25 - 29	5	2,5	14	8,5	19	5,3
30 - 34	10	5,1	15	9,1	25	6,9
35 - 39	9	4,6	8	4,9	17	4,7
40 - 44	7	3,6	9	5,5	16	4,4
45 a viac rokov	5	2,5	1	0,6	6	1,7
Spolu	197	100,0	164	100,0	361	100,0

Graf č. 7 Počet rokov fajčenia u účastníkov súťaže „Prestaň a vyhraj 2012“ v SR podľa pohlavia

Graf vytvorený: ÚZV SR, 2012